

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIO
Y
REDACCIO
CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
núm. 27, pis 2.^{on}
BARCELONA.

PERIÓDIC SATÍRIC, HUMORÍSTIC, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPANYA, 6 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LO CARNAVAL DE BARCELONA.

D'ensà que cada dia sembla Carnestoltes, quan ve la ocasió en que efectivament ho es, la gent fa 'l ton-to, arrufa 'l nas y no presta la menor atenció al curt número de màscaras que 's llensan encare al carrer per probar que si en los dias usals tot'hom sab tenir dugas caras, en aquestos especialment hi ha qui s'arrisca a portarne tres.

Que 'l Carnaval yá en decadencia, que la costum de posarse caretas de roba y cartró sobre las de carn se pert, es evident: las disfressas que 's veuen entre 'ls aburrits que 's passejan, son tan claras com las pessetas en las butxacas dels contribuyents.

Ja han passat a la historia aquells Carnestoltes de quan en Canonje y quatre gats més organisaven las mascaradas y brometas que davan un caràcter tant via y marcat al Carnaval de Barcelona. Avuy en Canonje més s'estima fer jochs de mans, y altres, que en materia de disfressarse son uns trunfos, també. S'han acabat, pera no tornar may més aquelles deliciosas festas en que las casas se passejavan pe 'l pla de la Boqueria, y 'ls barcos anavan Rambla amunt. Are las casas no 's mouhen, com no siga per apujar lo lloger dels pisos, y 'ls barcos no están per cansons; dormen.

Si bé en aquestos últims anys algunas brillants cabalgatas donavan certa animació a la festa, la cosa no tingué transcendencia: era allò la revivalla de la mort, aquella claror suptada que dona 'l llum antes d'apagar-se. La gent no té quartos, y no tenintne no està per gresca; los quartos son lo termómetro del humor.

Lo Gavilan ha plegat veyent que, morta la innocencia, no trobava un colom per un ull de la cara y lo Taller del embut deu haver deixat la séva eyna a algú que la necessitava per ferne lleys. Lo Carnaval, tal com se concebia antigament, y tal com deu ser en rigor, ha sigut ferit gravement, y si ja no es mort, poch se n'hi falta.

Apesar d'aixó, com en lo mon sempre quedan larsaros que viuen atrassats de mitj sigle, quan aquestos dias arriban no deixa d'alsarse alguna véu que crida: ¡Viva 'l Carnaval! Y vingan caretas de cartró y vestits de llustrina, y quatre confits de tant mal gust com las caretas y 'ls vestits, y cap al carrer a fer tabola. Ja tenim lo Carnaval armat.

Surtim, passejem per Barcelona y cada any veyém lo mateix que l'any anterior, ó una mica ménos. A las primeras horas de la tarde los cotxes comensan a deixar-se caure per la Rambla, carregats de grans que volen fer lo criatura y criaturas que volen fer lo gran. D'alló 'n diuhen la rua; cosa tant pesada y desagradable, que moltes vegadas podrian acentuar la a.

Allà tréu lo cap per la finestreta del carruatge un noyet de quatre anys, ab la candeleta al nas, vestit de general. Aquí un xicotet qu'encara no sab la o, seu al costat del cotxero rumbejant un estrambòtic traje de metje antich; allí una mosseta vestida de condessa llepa un carmetlo, mirant de fit a fit y festejant ab un bordegàs mal educat y revoltós, que lluheix un primo-

rós frac carregat de creus.... ¡Generals de quatr' anys! ¡metjes que no saben la o! ¡criaturas que festejan! ¡desvergonyits ab lo pit plé de condecoracions! Vaja, lo de sempre.

Tirém més avall. Vè una carretel-la farsida de joves vestits de micós: lo traje 'ls va divinament. De las caretas no cal dirho si se 'ls assentan bé: las sévas caras senblan mollos de ferne. 'S véu que s'han proposat fer broma y ho consiguénen completament.

Mentres lo cotxe segueix lo seu curs acompassat, ells examinan los balcones que, plens de senyoretas, pareixen los aparadors de las quincallerías a la vigilia dels Reys. Un ja n'ha vist una de coneguda en un segon pis; agafa una capseta de dulces, pren la punteria durant deu minuts, las nenas del balcó se apartan xiscant y fent trenta mil muecas, tira la capseta que fuig volant, y toca al ull dret d'un senyó que passava per l'acera tres cents passos més avall.

Las senyoretas riuen, lo mico 's formalisa y per assegurá 'l tret, tira deu ó dotze cucuruxos, logrant que al fi 'n vagi un.... al balcó del entressuelo.

La tarde vá avansant: lo barullo aumenta, los cotxes s'empenyen los uns als altres com los pobres en las casas hont donan lo xavo, y 'ls mascarons se barrejan entre la gran massa de gent que vá a peu, no sè si per que sab tant, donant a la Rambla, desde 'l mar a la Plassa de Catalunya, si no l'aspecte de un Carnaval animat, lo d'un infern de crits y trepitjadas.

Los ulls giran d'aquí per allà esberats; los ciutadans de las cadiras disputan ab los que, drets darrera d'ells, contemplan la rua; los joves riuen, promouent espentas allí hont hi ha noyas; los que tenen ulls de poll renegan; los que traginan barret nou miran ab fieresa als que alsan lo bras; los que duhen rellojje 's posan la ma a la butxaca, y alguns dels que no 'n portan procuran posarla a la dels que 'n duhen.

Passa aquí un ganapia vestit d'espart, portant a la ma una pastanaga que encara no ho es tant com ell y ab la qual se venta las moscas y para 'ls tostorros que l'hi cauhen sobre. Més enllá un tipo ab una canya, fa tremolar sobre una colla de xicots una figa més difícil d'haver que la gloria del cel. Entre un grupo de mosquits socials, se revolcan dos gamarusus vestits de moro, que si poguessin tornarse'n a casa ab una volada, no tardarian un pare-nostre en serhi pera treure's aquells calsetots espellifats y 'ls turbans de cobrellit ab flors de color de rovell. Allí 's passeja una fulana que aprofita l'ocasió de poguer dur cubert lo que 'ls altres dias ha de dur descubert, per permetre's destapar alguna cosa que 'ls altres dias ha de dur tapat. Allí un jove vestit de vell fa tantas diabluras y xavacanadas, que dona a comprendre que si va seguint d'aquell modo no arribará a la edat que la careta representa. Aquí tontos fent lo mussol; allí mussols fent lo tonto. Tot es confusió, cridória, barullo: personatjes sense gracia, tipos ab massa xispa, criaturas plorant, donas esclafadas y dotzenas de personas que maleixen lo moment en que han sortit de casa.

Mentres tant s'ha fet fosc: lo formiguer de la gent vá dissipantse; los mascarons quedan sols ab sa ridiculesa, los senyorets que han passat la tarde per la Rambla a caball van a tornar la bestia, y 'ls cotxes s'escampan per tots cantons, a manera d'aquells rams de cohets que acostuman a donar fi a las funcions pirotécnicas.

Aixó es lo Carnestoltes en lo primer dia.

Vè 'l segon y a poca diferencia 's repeteix lo mateix. Ménos animació pe 'l mitj de la Rambla y si fa ó no fa igual número de cotxes. Los pierrots y dominos de peu y de caball fan l'os a las senyoretas de las carretel-las; las noyas dels balcones miran y remiran y proban d'agafar las caixetas de confits que 'ls joves tiran y que no 'ls arriban de mitj quart, y 'ls mascarons que no tenen feyna continúan passejantse per entre la concurrencia vestits de moros, de cafres y d'indios, donant a coneixe que aquestos dias l'África comensa a la Rambla de Canaletas y acaba davant de las Adressanas.

Ni un pensament ingenios, ni una ocurrencia original campeja per entre l'abigarrament de trajes que bellugan sense concert de l'cap al altre de Rambla. Jo ja ho veig: las que tenen ingeni no están pera anar a fer lo tarambana per aquells mons de Déu, y 'ls que están per anarhi, no tenen ingeni.

De carros plens de mascarons ab ollas de llauna al cap y casullas de sacas; de comitivas d'estudiants imitant personatjes que 'ls altres no coneixen y ells ab prou feynas; de troupes de cuyners armats de colossals forquillas y colossals pocas soltas; de lletreros que portan escrit ab mangra lo lema ¡Miseria! no 'n vulguin més.

Sobre tot, aixó últim: la miseria abunda de un modo notable.

L'endemá la cosa vá perdent lo seu brillo. La broma es insípida y pobra com la dels dias passats; los joves de las carretel-las han acabat los confits; las noyas están aburridas de parar y no tomar res; los mascarons han tingut més de quatre disputas y no volen anar a la rua a fer una desgracia: tot'hom está cansat, tot'hom vol seure, y a seure se'n vá.

La saragata 's concentra en los cafés. Cuadrillas que tocan la guitarra y que després d'haver tocat alguns quartos tocan lo dos; pollitos disfressats ab tot lo mal gust que Déu los ha dat; esbroncant en castellá a senyoretas que 'ls coneixen per l'asiento; homes vestits de dona ab la cara desembrassada de pels y 'l pit embarrassat de draps; vels'hi aquí tot lo que en un café hi veuhen aquest dia, mentres beuhen alguna cosa.

Pe 'ls carrers la gatsara sembla que vulgui tornar a animarse. D'un cantó d'un altre vé una colla que porta un Carnestoltes de palla estés sobre un carro funerari. Dich una colla per no dir dugas ó tres. Devegadas s'han trobat per un mateix mateix carrer dugas comitivas, portant cada una lo seu Carnestoltes respectivament ajegut y mort entre quatre haixas. Aixó sempre revela un progrés; y al menos si en aquest sigle no s'ha demostrat encare palpablement la pluralitat de mons habitats, s'ha demostrat la pluralitat de Carnestoltes.

La colla que acompanyava al ninot mort segueix troessant a cada pas un curs més o menys llarg que may es lo que s'ha anunciant previament, y després d'haver ostentat sas habilitats quatre xicots en camisa, altres vestits de calavera, altres fent veure que's treuen bestietas de sobre, y altres ab ocurrencias y trajes per l'istil, lo carro del Carnestoltes torna a puesto, los pochs desesperats que han apurat la broma hasta l'últim moment plegan lo ram, los cafés se despejan, y al cap de pocas horas, la ciutat hont tot era bullici y soroll, reposa tranquilament vetllada pe'ls serenos que cantan las doos!.... ó l' hora que sigui.

Aixis passen los tres dias de saragata. Lo Carnestoltes es mort: ¿que correspon llavors? Enterrarlo. Quan s'arriba a aquest punt la indiferencia s'acaba, ja ningú fa l'orni. Una cosa es anar a fer lo ximple pe'ls carrers ó a mirar com los altres lo fan, y una altre cosa es passar un dia al camp menjant botifarras, carn, peix y tota classe de manduca en senyal de ser dia de dijuni. Enterrar al pobre Carnestoltes! Es un dels enterraments que hi va més gent.

De bon demati ja sembla que a Barcelona hi hagi la febre groga: tot hom la abandona. Los tranvies no poden dir faba, lo carril de Sarrià fa més camins que una vella al niu; tot hom empeny y corra, tot hom té por de no serhi a temps; pero ab penas ó treballs tot hom marxa, tot hom va a fora y a mitja tarde, qui més qui menos, tot hom està saltant y brincant ab la panxa plena per dalt d'aquests timbols que rodejan Barcelona.

Cap al tart torna la gent xano xano, uns satisfets, altres contents, altres alegres... y bona nit, Carnestoltes; ja s'ha acabat la funció; ja esta enterrat.

Paulatinament lo Carnestoltes s'anirà suprimint, no trobantse l'més petit alient en una festa que ha perdut tota significació, porque ha perdut la gracia que en altres temps tingué.

Desapareixent lo Carnaval, desapareixerà també, com es natural, la celebració de la seva arribada, los tres dias de disfressas y finalment la seva mort.

Lo que'm sembla que no's perdrà tant facilment es la costum d'enterrarlo.

C. GUMÀ.

SIMON GOMEZ.

La mort segueix incansable segant la existencia dels homes de valia.

Aquest dia vá tocarli l'torn a un artista de mérit verdader, jove encare, aplaudit sempre, estimat de tots, font inagotable d'hermosas esperansas.

Ha mort en Simon Gomez.

Fill de una familia modesta que a copia de sacrificis sapigué aprofitar las qualitats que a Simon adornavan: deixeble de l'Academia de bellas arts: admirador entusiasta dels pintors de l'escola espanyola, de Ribera, Velazquez, Murillo y Zurbarán, quals millors quadros continguts en lo Museo nacional estudiá concienzudament y copiá ab verdader amor, lo dia que's proposá donar curs a son geni, aparegué un pintor ab personalitat propia, que sabia emplear los tons vigorosos, lo color solit dels mestres que han sigut gloria de las bellas arts en Espanya.

Sos quadros millors son *Lo dau*, *Las cartas*, *Ponsetllet*, *Carme*, *Tercetto*, *La tornada del soldat*, en los quals si no s'hi trobava un gran atreviment y novetat en la concepció, hi resplandian qualitats de forma verdaderament inimitables.

Ningú com ell sentia aquells tons calents, armoniosos, plens de vida, de llum y d'expressió. Ningú com ell era aplaudit y admirat.

En las oposicions a una cátedra de colorit, si no obtingué l'primer lloch de la terna, alguns vots conquistá, y l'tema tractat, *Desesperació de Judas*, designat per la sort, l'hi valgué que la Diputació provincial adquirís lo seu quadro.

Pintá alguns quadros religiosos que figuran en l'iglesia del Pi.

Per encàrrech de una familia acomodada pintá *Moisés salvat de las ayguas del Nilo*, y la mort l'ha sorpres pintant un quadro de assumpto mitològic: *Perseo presentant la testa de Medusa*.

Tots los seus quadros están escampats per Barcelona, Inglaterra y Alemania, ahont era tant estimat com aquí mateix.

Una malaltia curta, una erissipela que degenerá en un atac cerebral l'ha dut al sepulcre, quan molts de sos amichs apenas tenian coneixement de sa enfermedad.

Las arts catalanas plorarán molt temps la mort de Simon Gomez. Ab ell perden un dels artistes més apreciats y dignes, que a un gran talent reunia ademés un gran cor.

Una llàgrima sobre son sepulcre.

P. DEL O.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

La quaresma es la temporada de menjar de magre; y ls propietaris del Liceo que durant tot aquest temps s'han contentat menjant bunyols, are's preparan a dejunar per enter.

Tot es relatiu en aquest mon!... Per ells los bunyols eran alguna cosa, y la proba está en que se's menjavan: are no menjarán res y celebrarán dignament la quaresma.

Es a dir: si l'Sr. bisbe ho consent y l'Sr. Governador hi vé bé, d'en tant en tant podrán recrearse anant a veure la *Passió y mort de N. S. Jesucrist* que al menos es una novetat, sobre tot presentantla ab aquell aparato de déu ó onze anys endarrera.

Y tindrem que aquesta passió y mort, vindrá després de la *mort y passió* que ha suferit l'art dramàtic y la formalitat en lo Gran teatro a mans de la societat artistica.

Vostés ja saben que en los programas van prometre's 18 operas; y s'ha acabat la temporada sense que n'hajan anat fet més que set, y encare ab crossas.

Vaja, senyors propietaris, senyora junta, senyors abonats, senyors solistas: concurrents gustosos u obligats del gran teatro... ¿creuen—pósinse la mà al pit—creuen que aném bé d'aquest modo? ¿Creuen que aixó es lo cultiu del art liric? ¿S'han figurat que l'crédit del Liceo pot sostenirse?

Donchs endavant y fora: procurin que per Pascua se reanudi la cosa, y demanin al mon musical que giri la cara porque no se l'hi escapi l'riure a las sevas barbas.

Al Principal la mina dels *sobrinós del Capitan Grant* té encare filons que s'explotan.

A Romea, quan vostés llegrán aquestas ratllas, s'haurá ja estrenat lo *Joan Blancas*; pero sapigan que quan jo las escrich no l'han fet encare, per lo qual, deixo enfilada l'agulla, per embastar un judici crítich complert é imparcial la senmana entrant.

Y ja que de un'obra catalana's tracta parlarém clá y catalá.

N. N. N.

ESCENAS NOCTURNAS.

Son las dugas de la matinada y en una vila important de Catalunya, mentres tothom tranquilament reposa, en un carrer dels més principals, se sent trucar desforadament a la porta de ca'l notari.

Al cap d'un rato, l'home de l'art de la ploma, ab los estrenyacaps posats y embolicat ab una bata obra l'balcó y treynt lo cap pregunta:

—¿Qui hi há?

—D. Mariano: soch jo, un criat de casa D. Esteve Ragull, cuyti, vesteixis y vinga.

—¿Y aixó?

—Lo pobre D. Esteve acaba tenir un atac de feridura, y ha de fer testament.... Cuyti, per mor' de Déu, que'l demana....

—Espéra't, que baixo desseguida... ¡Ay pobre don Esteve!

—Dispénsim, no puch esperar-lo: tinch de anar a ca'l apotecari per medicina; vosté mateix, vesteixis y vaji desseguida a casa del amo. Tothom está llevat: truqui y l'obrirán al moment.

—Está molt bé.

Lo notari tot vestintse té varios pensaments.

Primer pensa: ¡Mare de Déu, y com se fereix la gent!... Bé si: jo ja'u veig: no's fan carrech de que's anys hi son: menjan com si fossen joves, y está clar, ab un moment se'n van a ca'n Carrasco... ¡Ay Senyor!

Després calcula lo que l'hi valdrá l'testament de D. Esteve, y l'una cosa l'consola de l'altre.

Al cap de un quart, y havent tret del armari lo paper del sello corresponent sortia de casa, y se'n anava a ca'l Sr. Ragull.

Mentres practicava aquesta operació, a ca'l Sr. Ragull hi passava una escena divertida.

¿Que's pensan que D. Esteve estava malalt? Cal no senyors: precisament aquell dia y en aquella hora dormia com un patriarca.

¿Y donchs qu'era la visita del mosso a ca'l notari? Que no hi havia tal mosso, tal aca, ni tal barraca: era un bromista de primera que tractava de celebrar lo dia d'ignocents.

Y aquest bromista, al sortir de casa l'notari se'n aná a casa el Sr. Ragull qu'era a la plassa y truca també desesperadament.

Surt un criat pel balcó:

—¿Qui hi há?...

Y l'bromista tirant una pedra als vidres pregunta: —¿Sabrian dirme si es avuy lo dia d'ignocents?

—¡Pillol Brétull! crida l'criat: ja veurás, ja baixo y t'ho esplicaré.

Lo bromista respon sense inmutarse:

—Ja pots baixar: farás molt bé, porque dintre de un quart tornaré a passar.

Y efectivament, lo criat del Sr. Ragull vá agafar un garrot colocantse darrera de la porta.

Un quart just feya, quan hi arriba l'notari y truca. S'obra la porta, una fiera's tira sobre D. Mariano, comensa a clavarli garrotadas de boig, D. Mariano sense saber lo que l'hi passa crida ausili, y al altre cantó de la plassa ressona una riatlada....

Era l'bromista que vá celebrar ab aquesta treta l'dia d'ignocents.

A. DEL F.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Un jutje francés, Mr. de Harlay vá veure's elevat a la dignitat de primer president del Parlament.

Apenas nombrat, lo cos de procuradors aná a demanar-li la seva protecció.

—La mèva protecció! exclamá Mr. de Harlay. Los pillets que no contin ab ella: no la tindran may; y ls homes de bé, no la necessitan.

Lo rey Lluís XV passant un dia per davant dels granaders de la guardia, digué al embaixador d'Inglaterra que l'acompanyava:

—Aquí teniu la gent més brava del meu reyne: no n'hi ha un tant solament que no estiga cubert de feridas.

Lo lord replicá:

—Y ls que's van ferir?

—Ja son morts! exclamá un granader.

Entre dos escriptors, Ducis y Chamfort.

Chamfort deya:

—Es molt estrany que havent tingut un diluvi per castigar la corrupció humana, al veure com estém, Déu no n'enviá un'altre.

—No'u estranyis pas, respongué Ducis. ¿Sabs porque no l'envia? Perque Déu s'ha convensut de que'l primer vá ser completament inútil.

Rivarol vivia aïslat.

—Perque no surts de casa? ¿Perque no freqüentas las reunions? Perque no't deixas veure?

—Perque? digué: porque ja hi arribat a un estat que a las donas no las estimo, y als homes los coneixo massa.

Pintura de la cort de Fransa en temps de Lluís XIV. *Mademoiselle de Blois*, filla natural del rey, estava a punt de casarse ab lo duch de Chartres.

—Pero desgraciada! l'hi deya Mad. de Caylus que no sabs que l'uch de Chartres está boig per *mademoiselle de Bourbon*?

—Psé! respongué: jo no'm preocupo de que'm estimi ó deixi d'estimarme; de lo que'm preocupo es de que's casi ab mi.

Per més que siga molt coneguda, hém de consignar dintre de la present colecció la frasse favorita de'n Prim, en los seus primers anys de perills y de aventuras.

—En Prim deya: «O faixa ó caixa.»

Aquesta frasse de la qual s'ha apoderat lo llenguatge corrent, passarà a la posteritat, com aquell ditxo del desgraciat compte de Urgell, quan al oposarse a las decisions del Concell de Caspe, ab las armas a la mà, deya:

—«O rey ó res.»

F. NAT.

A MON AMOR.

Si a la vesprada, los raigs de lluna te comunican cosas de mi, y t' diuhen palits si amor me portas, digas que sí.

Si al trencar l'auba, gaya aucelleta cantant t'anuncia lo fresch mati, y t' diu ab gracia si molt m'estimas, digas que sí.

Si ab arrogancia, tota il·lumina ta rica cambra lo sol diví y t' diu alegre si molt m'adoras, digas que sí.

Si al aixecarte vas a flayrarne las flors hermosas de ton jardí y t' diuhen totas si m'idoltras, digas que sí.

Si á mitja tarde truca á ta porta
 Algun fulano y 't diu si hi so,
 portant un compte perquè li pagui
 digas que no,
 sempre que no.
 BALDOMERO ESCUDÉ Y VILA.

ESQUELLOTS.

Prés á la Rambla 'l dia de Carnestoltas:
 —Vaja, anem dejenarant d' any ab any. Aquí tens la Rua que ja no pot anar.
 —Aixó ray, que hi posin un accent, y tindrán la Ruá, qu' es una cosa molt bona per purgarse.

No estranyin que no 'ls parli dels balls de la Baldufa: era una cosa massa íntima perquè puga ocupar-me'n.
 Un amich meu me deya que tot ho havia vist vert.
 —Será perquè has vingut de mestre, l' hi responia un socio, y t' has posat ulleres verbas.

Lo Carnestoltas cada any pitjor.
 Van comensar las máscaras obsequiant á las senyoretas ab dulces y carmellos; y han acabat insultantlas ab insolencias y grosserías.
 Avants hi havia disfressas que 's divertian.
 Are 'l públic las pren' pèl seu compte, y la major part de las vegadas las destarota.
 Ademés, no son pochs los que han prés la costum de disfressarse per taparse la cara y anar de café en café y de casa en casa demanant caritat.
 A n' aixó ha quedat reduhit lo Carnestoltas.

Dilluns vá ocorre una escena horrible.
 Un pobre treballador valenciá, passaba tranquilament ab la seva dona pèl Plá de la Boqueria.
 Un mascarón vá insultarla, y 'l treballador vá donarli una bofetada.
 Lo mascarón vá treure's un ganivet causantli una terrible ferida al ventre.
 L'endemá moria 'l pobre treballador entre 'ls més horribles torments.
 Y aquí 'n tenen un que vá divertir-se.

Francament, per celebrar lo Carnestoltas d' aquest modo, millor seria no celebrarlo.

Nos diuen uns estudiants que al passar pèl carrer de Pelayo varen veure aquest dia á un tinent d' alcalde, apuntant una paret.
 Y 'ns asseguran que varen veure'l, perquè es un tinent d' alcalde molt voluminós, casi enorme.
 Lo que no ván veure cap municipal que s' hi acostés y l' hi fés pagar la multa.
 Y es llástima que ja que no hi ha Fivallers entre 'ls regidors no n' hi haja al menos entre 'ls municipals.

Té molta rahó 'l Sr. Francisco Llenas, al manifestarnos que l' epigrama firmat C. F. G. que sorti en l' Esquella dos números endarrera y que comensa: *Un que volia sabé l' hi pertany.*
 Queda feta la manifestació que 'ns demanava.

Dilluns rebérem un ofici del govern, dihentnos: «Ha sigut denunciad El Figaro.»
 Dimars un' altre ofici del govern repetia: «El Figaro ha sido denunciado.»
 ¡Pobre Figaro! Avants Figaro afeytava; pero are per lo que veyém, l' afaytan á n' ell.

Mentres han durat las bromas de Carnestoltas hi ha hagut á Sant Jaume funcions de rogatives, de dia y de nit.

Cadascú 's diverteix á sa manera.
 Fins lo Brusi.
 Lo Brusi deya en la primera gacetilla: «Ayer las rogativas estuvieron muy concurridas etc., etc.»
 Y la segona gacetilla comensava dihent: «Muy animada estuvo ayer la Rua etc., etc.»
 Diu que á l' iglesia Sant Jaume Sant Miquel y 'l diomoni llegint lo Brusi ván ferse un tip de riure.

Dos tipos ván entrar á un restaurant de la Rambla, ván aliparse y no ván voler pagar lo gasto. Y ja 'ls tenim que ván menjar de franch.
 Los municipals ván acompanyarlos á la casa gran, y allí ván dormir.
 Ja 'u veuen: y encare dirán que aquí á Espanya estém com estém. Fassin lo que vulgan, may nos falta un bon dinar y un domicili segur.

Aixó 'm recorda aquell fet històric, rigurosament històric.
 Se tracta de un senyor molt ben posat que s' alipa

com un general, fá servirse Burdeos, puro de l' Habana, y acabat crida al amo del restaurant y l' hi diu que no té cap quarto.

L' amo l' hi respon:—Home, aixó no 'u féu may més aquí; en tot cas, aneuho á fer al restaurant X.
 —Es imposible: va dir lo petardista precisament vaig anarhi ahir y l' amo de allá vá atrassarme aquí á casa de vosté.

Y are que parlém de restaurants y que acabém de sortir del Carnestoltas, escoltin.
 Un dia un gacetiller molt amich meu vá anar al ball del Liceo disfressat de pinxo.

Entrá al sortir á un restaurant: demaná un bifech, hi havia molta pressa y tardavan á servirlo. Un altre pinxo estava segut al seu costat, y havia demanat també un bifech ja feya estona.
 Per últim ván servirli; y 'l gacetiller disfressat, vá pèndreli ab una revolada, dihentli:

—Porta aixó aquí: si vols menjar esperat y si se t'ofereix res, sortim á fora.

Y 'l pinxo 's vá espantar, deya 'l gacetiller, y no 'm vá dir res.

—¡Oh! l' hi contestá un amich: no 'u trobis estrany, pot ser era una disfressa com tú que 't prenía per un pinxo de debò.

Tres sessions ha tractat de celebrar l' Ajuntament, y en totes ha hagut de plegar velas per falta de concejals.

Ja 'u veuen: los regidors de Barcelona fan la competencia á n' en Lopez: fan campanas.

Diu que s' está imprimint una traducció catalana del poema de Joan II «Los petons,» y que no 's posará á la venta.

Bèn fet: petons amagats son los millors.

QUENTOS.

Passa un senyor molt ben abrigat per la Rambla, y se l'hi acostá un pillet y al moment de anarli á pèndre 'l rellotje 'l senyor l'hi atrapa la mà.

—¿Qu' es aixó? crida 'l senyor mirantse'l de fit á fit. Y 'l pillet mitj confós l' hi respon:

—Dispensi: 'm convenia saber quina hora es, y per no molestarlo jo mateix l'hi treya 'l rellotje.

Una frase de un butxí francès:
 «Los criminals al matar á algú jogan; y al morir, condemnats per la llei, jogan també. Jo no jugo; escapso.»

Trobo á un amich meu á París, y l' hi dich:
 —¡Anton! Tú per aquí?

—Y donchs? ¿qu' hem de fer? me respon. Hi tingut de venir á passar la lluna de mel.

—¡Holal! ¿qué?... T' has casat.

—Si, senyor.

—¿Y la dona?

—Ella s' ha quedat á Barcelona.

—¿Y d' aixó 'n dius passar la lluna de mel?...
 —Com las vols passar millor?...
 —No hi jugat més que un cop á la vida, y ab una vegada ja 'n vaig tenir prou, deya un jove.

—¿Vas perdre?

—Al revés: vaig guanyar moltíssim; pero vaig comensar á rumiar... ¿Y si aixó que hi guanyat no haguesen perdut?... vaig dirme per mi mateix... Y no hi agafat més las cartas.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.
 L' any passat fet la total,
 tot pelant una hu-dos-tres
 mon cor vaig quart á l' Agnés
 qu' es xicota hu-dos com cal.
 Aquest any es ben segu
 que per Totsants nos casém,
 puig com los dos ne fem hù,
 ¡ay lector! calcula tú
 quina total que farem!

XIVS.

II.

Quan fojo de un animal
 no m' enfada may ningu
 si diuen que só total,
 pues recelant algun mal
 hasta á n' al meu dos tinch hù.

PAU SALA.

ENDEVINALLA.

La veurás sempre ab neguit:
 sempre gruny, sembla una gueta,

may la veurás estar quieta
 tant de dia com de nit.

Lo mateix que 'ls que dolor
 pateixen ó un mal dolent,
 veurás que segons lo vent
 mou més ó menos ramor.

J. C.

ANAGRAMA.

La noya de 'n Pau Janot
 diu que 'l ventre l'hi fá mal,
 y tot avuy que fá 'l bot,
 y es que, fills, está molt tot
 del tot que tinch al total.

P. S.

OCTÓGANO DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab lletas que llegidas vertical y horizontalment digan la 1.ª ratlla: un aliment; la 2.ª una població de Catalunya; la 3.ª la venen á las pastelerías; la 4.ª un nom de home; la 5.ª com se troba la móva xicota y la 6.ª un signo afirmatiu.

PERE PAU.

TRENCA-CAPS.

Nápol's, Semoleras, Paradis, Ocata, Raurich, Ases, Urgell, Gignás, Estruch, Escudellers, Bomba, Ramalleras, Tapineria, Serra.

Ab la primera lletra de aquests carrers de Barcelona, formar lo nom de una capital de Europa.

TIERNÓ DEL BOGATELL.

COMBINACIÓ NUMERICA.

Omplir aquest pichs ab números, de manera que sumats vertical, horizontal y diagonalment donga de producte 31.
 PEPET CROSTAS.

GEROGLIFICH.

K D A A Q
 A K A A A S
 I A IX A L
 A D Tot Tot

GIRA MISSALS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª.—No-ve-na-ri.
2. IDEM 2.ª.—Si-son.
3. ENDEVINALLA.—Llengua.
4. TRENCA-CLOSCAS.—L' ocasió fá 'l lladre.
5. COMBINACIÓ.—Rossendo.
6. CONVERSA.—Odeon.
7. LOGOGRIFO NUMERIC.—Filomena.
8. GEROGLIFICH.—Com més esperém la rifa menos vé.

ANUNCIS.

PARIS-MURCIA.—Edició francesa publicada á favor dels inundats de Espanya.
 Preu 5 rals la edició económica y 14 rals la de lujo.

PARIS-MURCIA.—Edición en español, dibujos, texto, autógrafos, iguales á la edición francesa.—Precio 8 rs. el ejemplar.

MURCIA-PARIS.—Número escrito por literatos españoles en muestra de agradecimiento á la caritativa Francia.—Precio 2 rs.

Tot se ven en la Hibrería de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

GRANIZADA.

ALBUM PER APELES MESTRES.

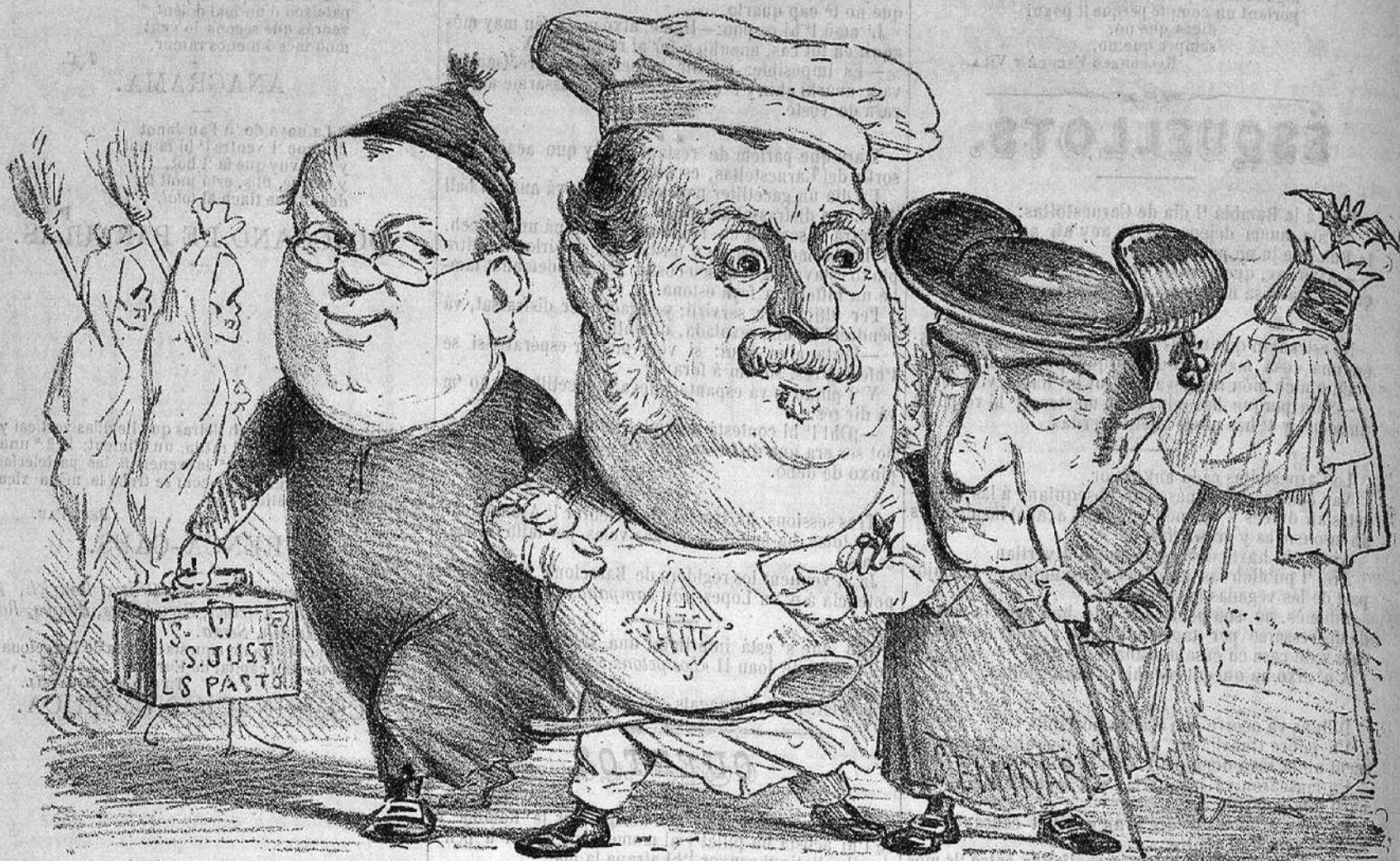
Un d' aquests dias se posará á la venda aquest album d' artista que ja cal que corrin á comprarlo aixis que surti. La Granizada 's publicará en 12 cuaderns, un cada mes, á ralet cada un. L' Album complet contindrà més de 500 dibuixos y costará, naturalment, 12 rals.

Acabada la publicació s' encuadernarán los exemplars que quedin ab una bonica cuberta al cromo feta espessa per l' Album y que 's vendra separadament.

Punts de venda: en la Administració, Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, y en las principals llibrerías d' Espanya.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

ACTUALITATS.

Recorts del Carnaval.

Lo qui la fá.

QUARESMA

Los que la passan.